TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2018. gada 7. novembrī*

Valsts pienākumu neizpilde – Direktīva 2006/123/EK – 15. līdz 17. pants – LESD 49. pants – Brīvība veikt uzņēmējdarbību – LESD 56. pants – Pakalpojumu sniegšanas brīvība – Valsts mobilo maksājumu sistēma – Monopols

Lieta C-171/17

par prasību sakarā ar pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam, ko 2017. gada 5. aprīlī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *V. Bottka* un *H. Tserepa-Lacombe*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Ungāriju, ko pārstāv *M. Z. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,

atbildētāja.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: septītās palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente), K. Likurgs [*C. Lycourgos*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerāladvokāts: Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs: I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 14. marta tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 14. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar šo prasību Eiropas Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, izveidojot un atstājot spēkā mobilo maksājumu valsts sistēmu, kas reglamentēta *nemzeti mobil fizetési rendszerről szóló 2011. évi CC. törvény* (*Magyar Közlöny* 2011/164) (2011. gada Likums Nr. CC par mobilo maksājumu valsts sistēmu) (turpmāk tekstā – "Likums Nr. CC") un 356/2012. (XII. 13.) *Korm. rendelet a nemzeti mobil fizetési rendszerről*

* Tiesvedības valoda – ungāru.

szóló törvény végrehajtásáról (Valdības dekrēts Nr. 356/2012, ar ko īsteno 2011. gada Likumu par mobilo maksājumu valsts sistēmu) (turpmāk tekstā – "Valdības dekrēts Nr. 356/2012), Ungārija nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV 2006, L 376, 36. lpp.) 15. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 16. panta 1. punktu un, pakārtoti, ar LESD 49. un 56. pantu.

I. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

2 Direktīvas 2006/123 8., 17., 70. un 72. apsvērumā ir noteikts:

"(8) Ir lietderīgi tos šīs direktīvas noteikumus, kas attiecas uz brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu brīvu apriti, piemērot tikai tiktāl, ciktāl attiecīgās darbības ir atvērtas konkurencei, lai tie neliktu dalībvalstīm vai nu liberalizēt vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumus vai privatizēt publiskās struktūras, kas sniedz šādus pakalpojumus, vai atcelt pastāvošos monopolus attiecībā uz citām darbībām vai noteiktiem izplatīšanas pakalpojumiem.

[..]

(17) Šī direktīva aptver vienīgi pakalpojumus, ko sniedz par atlīdzību. Uz vispārējas nozīmes pakalpojumiem neattiecas definīcija [LESD 57. pantā], un tādēļ uz tiem neattiecas šīs direktīvas piemērošanas joma. Vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumi ir pakalpojumi, ko sniedz par atlīdzību, un tādēļ tie ietilpst šīs direktīvas darbības jomā. Tomēr uz dažiem vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumiem, piemēram tādiem, kas varētu pastāvēt transporta jomā, neattiecas šīs direktīvas piemērošanas joma, un uz dažiem citiem vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumiem, piemēram tādiem, kas varētu pastāvēt pasta pakalpojumu jomā, attiecas atkāpe no šajā direktīvā izklāstītajiem noteikumiem par pakalpojumu sniegšanas brīvību. [..]

[..]

(70) Šīs direktīvas nolūkos un neskarot [LESD 14. pantu], pakalpojumus var uzskatīt par vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumiem vienīgi tad, ja tos sniedz, izpildot īpašu uzdevumu sabiedrības interesēs, kuru pakalpojumu sniedzējam uzticējusi attiecīgā dalībvalsts. Šāda uzticēšana būtu jāveic ar vienu vai vairākiem aktiem, kuru veidu nosaka attiecīgā dalībvalsts, un tajā būtu jānorāda konkrētā uzdevuma precīzs apraksts.

[..]

(72) Pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi uztic svarīgus uzdevumus, kas saistīti ar sociālo un teritoriālo kohēziju. Šo uzdevumu veikšanu nevajadzētu kavēt ar šajā direktīvā noteikto izvērtēšanas procesu. Šim procesam nevajadzētu ietekmēt prasības, kas vajadzīgas šādu uzdevumu veikšanai, tomēr vienlaikus vajadzētu izskatīt nepamatotus ierobežojumus brīvībai veikt uzņēmējdarbību."

3 Šīs direktīvas 1. pantā ir noteikts:

"[..]

2. Šī direktīva neattiecas ne uz vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumu liberalizāciju, kurus var sniegt vienīgi publiskas vai privātas struktūras, nedz arī uz tādu publisko struktūru privatizāciju, kuras sniedz pakalpojumus.

3. Šī direktīva neattiecas uz pakalpojumus sniedzošu monopolu likvidēšanu un dalībvalstu piešķirto atbalstu, uz ko attiecas [Savienības] konkurences noteikumi.

Šī direktīva neietekmē dalībvalstu brīvību saskaņā ar [Savienības] tiesību aktiem noteikt, ko tās uzskata par vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumiem, kā šie pakalpojumi būtu jāorganizē un jāfinansē saskaņā ar noteikumiem par valsts atbalstu un kādi īpaši pienākumi būtu jānosaka šo pakalpojumu sakarā.

[..]"

4 Minētās direktīvas 2. panta 2. punktā ir noteikts:

"Šo direktīvu nepiemēro šādām darbībām:

a) vispārējas nozīmes pakalpojumiem, kas nav saimnieciski pakalpojumi;

[..]

i) darbībām, kas saistītas ar valsts varas īstenošanu, kā noteikts [LESD 51.] pantā;

[..]."

5 Šīs pašas direktīvas 4. panta 7. punktā jēdziens "prasība" ir definēts kā "jebkurš pienākums, aizliegums, nosacījums vai ierobežojums, kas paredzēts dalībvalstu normatīvajos vai administratīvajos aktos vai kas izriet no judikatūras, administratīvās prakses, profesionālo organizāciju noteikumiem vai profesionālo apvienību vai citu profesionālo organizāciju kopējiem noteikumiem, kuri pieņemti, tām rīkojoties juridiski patstāvīgi".

6 Direktīvas 2006/123 15. pantā "Novērtējamas prasības" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis pārbauda, vai saskaņā ar to tiesību sistēmu tiek piemērota kāda no 2. punktā minētajām prasībām, un nodrošina, ka visas šādas prasības atbilst 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Dalībvalstis pielāgo savus normatīvos vai administratīvos aktus tā, lai tie atbilstu šiem nosacījumiem.

2. Dalībvalstis pārbauda, vai to tiesību sistēmā kā nosacījums, lai atļautu piekļuvi pakalpojumu darbībai vai tās veikšanu, ir paredzēta atbilstība jebkurai no šādām nediskriminējošām prasībām:

[..]

d) prasības, kas nav saistītas ar jautājumiem, uz ko attiecas [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīva 2005/36/EK [(2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV 2005, L 255, 22. lpp.)] vai kas nav paredzētas citos [Savienības] tiesību aktos, un kas konkrētiem pakalpojuma sniedzējiem paredz piekļuvi attiecīgajai pakalpojumu darbībai sakarā ar darbības īpašo veidu;

[..]

3. Dalībvalstis pārbauda, vai 2. punktā minētās prasības atbilst šādiem nosacījumiem:

a) nediskriminēšana: prasības nedrīkst ne tieši, ne netieši būt diskriminējošas saistībā ar valstspiederību vai uzņēmumu gadījumā – saistībā ar juridiskās adreses atrašanās vietu;

b) nepieciešamība: prasībām ir jābūt pamatotām ar sevišķi svarīgu iemeslu saistībā ar sabiedrības interesēm;

c) samērīgums: prasībām ir jābūt piemērotām, lai sasniegtu noteikto mērķi; tās nedrīkst būt augstākas, nekā ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai, un nedrīkst pastāvēt iespēja šīs prasības aizstāt ar citiem mazāk ierobežojošiem pasākumiem, ar kuriem sasniedz to pašu rezultātu.

4. Šā panta 1., 2. un 3. punkts attiecas uz tiesību aktiem vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumu jomā vienīgi tiktāl, ciktāl šo punktu piemērošana juridiski vai faktiski nekavē veikt tiem uzticēto uzdevumu.

[..]"

7 Šīs direktīvas 16. panta 1. punkts ir izteikts šādā redakcijā:

"Dalībvalstis ievēro pakalpojumu sniedzēju tiesības sniegt pakalpojumus dalībvalstī, kas nav valsts, kurā tie veic uzņēmējdarbību.

Dalībvalsts, kurā sniedz pakalpojumu, tās teritorijā nodrošina brīvu piekļuvi pakalpojumu darbībai un brīvību veikt pakalpojumu darbību.

Dalībvalstis nenosaka, ka – lai attiecīgās dalībvalsts teritorijā piekļūtu pakalpojumu darbībai vai to veiktu – jāizpilda jebkādas prasības, kas neatbilst šādiem principiem:

a) nediskriminēšana – prasība nedrīkst būt ne tieši, ne netieši diskriminējoša attiecībā uz valstspiederību vai – juridisko personu gadījumā – attiecībā uz dalībvalsti, kurā tās veic uzņēmējdarbību;

b) nepieciešamība – prasībai jābūt pamatotai ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības, veselības aizsardzības vai vides aizsardzības iemesliem;

c) samērīgums – prasībai jābūt piemērotai, lai sasniegtu noteikto mērķi, un tā nedrīkst būt augstāka, nekā ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai."

8 Minētās direktīvas 17. panta 1. punktā ir noteikts, ka tās 16. pants nav piemērojams "vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumiem" (turpmāk tekstā – ["vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi" jeb] "VTNP"), kuri tiek sniegti citā dalībvalstī, tostarp 17. panta 1. punktā minētajās nozarēs.

B. Ungārijas tiesības

1. Likums Nr. CC

9 Ar Likumu Nr. CC par valsts mobilo maksājumu sistēmu no 2013. gada 1. aprīļa tika grozīts tiesiskais regulējums mobilo maksājumu pakalpojumu jomā, taču tas kļuva obligāti saistošs tikai no 2014. gada 2. jūlija.

10 Šā likuma 1. panta d) punktā ir noteikts:

"Šajā likumā izmantotas šādas definīcijas:

[..]

d) mobilo maksājumu sistēma: jebkura sistēma, kurā klients iegādājas pakalpojumu, izmantojot elektronisku pārdošanas sistēmu, kas ir pieejama bez piesaistes konkrētam punktam, izmantojot telekomunikācijas līdzekļus, ciparu iekārtas vai citas informācijas tehnoloģiju ierīces."

11 Šā likuma 2. pantā ir noteikts:

"Par pakalpojumiem, uz ko attiecas centralizēta un mobila pārdošana, tiek uzskatīti:

a) publiskās stāvvietas (autostāvvietas) atbilstoši likumam par ceļu satiksmi;

b) piekļuves nodrošināšana ceļu tīklam satiksmes vajadzībām par lietošanas maksu vai ceļa nodevu;

c) pasažieru pārvadājumu pakalpojumi, ko veic galvenokārt valsts pārvaldīts pakalpojumu sniedzējs vai vietējā pārvalde sabiedriska pakalpojuma veidā,

[..]

d) jebkurš pakalpojums, kas neietilpst iepriekš a)–c) punktā uzskaitītajās kategorijās un ko sniedz galvenokārt valsts pārvaldīts pakalpojumu sniedzējs vai vietējā pārvalde sabiedriska pakalpojuma veidā."

12 Šā paša likuma 3. pantā ir paredzēts:

"(1) Pakalpojumu sniedzējam ir jānodrošina pakalpojuma, kas ietilpst centralizētā un mobilā tirdzniecībā, pārdošana – izņemot attiecībā uz pakalpojumu, kas minēts 2. panta d) punktā – izmantojot mobilo maksājumu sistēmu.

(2) Pakalpojumu sniedzējs izpilda pienākumu, kurš tam ir uzlikts ar 1. punktu, izmantojot vienotu valsts sistēmu (turpmāk tekstā – "mobilo maksājumu valsts sistēma"), kuru pārvalda valdības norīkots uzņēmums (turpmāk tekstā – "mobilo maksājumu valsts uzņēmums"),

a) kas 100 % apmērā pieder valstij vai

b) kas 100 % apmērā pieder organizācijai, kuru pašu 100 % apmērā kontrolē valsts.

(3) Ja pakalpojuma sniedzējs pārdod pakalpojumu, kas minēts 2. panta d) punktā, izmantojot mobilo maksājumu sistēmu, tas var veikt šo pārdošanu, tikai izmantojot mobilo maksājumu valsts sistēmu.

(4) Mobilo maksājumu valsts sistēmas izmantošana ir sabiedrisks pakalpojums, attiecībā uz kuru ministrija, kas ir atbildīga par informācijas tehnoloģijām, un mobilo maksājumu valsts uzņēmums noslēdz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas līgumu.

(5) Mobilo maksājumu valsts sistēmas izmantošana ir ekskluzīva valsts ekonomiskā darbība, kuru mobilo maksājumu valsts uzņēmums īsteno, ja vien nav noslēgts koncesijas līgums.

[..]"

2. Valdības dekrēts Nr. 356/2012

13 Valdības dekrētā Nr. 356/2012, kurš stājās spēkā 2013. gada 1. aprīlī, ir ietvertas likuma Nr. CC īstenošanas normas.

14 Šī dekrēta 8. pantā ir noteikts:

"(1) Ja nav noteikts citādi, maksa, kas klientam jāmaksā kā atlīdzība par mobilā maksājuma produktu, atbilst maksai, kas klientam būtu jāmaksā, ja viņš būtu iegādājies pakalpojumu, neizmantojot mobilo maksājumu valsts sistēmu. Pakalpojuma sniedzējs var veicināt pakalpojuma iegādi, piedāvājot to kā mobilā maksājuma produktu ar atmaksājumu.

(2) Papildus maksai par mobilā maksājuma produktu atbilstoši 1. punktam klients par noteiktiem pakalpojumiem maksā mobilo maksājumu valsts uzņēmumam papildu komforta maksājumu turpmāk norādītajā apmērā:

a) 50 forintus [Ungārijas forints (HUF)] par darījumu saistībā ar publisko stāvvietu (autostāvvietu) pakalpojuma pārdošanu,

b) 50 [HUF] par darījumu saistībā ar izmantošanas tiesību, kas minētas 1988. gada Likuma Nr. I par ceļu satiksmi 33/A pantā, pārdošanu,

[..]

(3) Mobilo maksājumu valsts uzņēmums izraksta rēķinu par papildu komforta maksājumu – ja notiek pakalpojuma, ko veido centralizēta un mobila pārdošana, iegāde – klientam vienlaicīgi ar atbilstošo maksājumu par pakalpojumu, ko veido centralizēta un mobila pārdošana.

[..]"

15 Minētā dekrēta 24/A panta 1. punktā ir paredzēts:

"Papildus maksai par mobilā maksājuma produktu atbilstoši 8. panta 1. punktam tālākpārdevējs maksā mobilo maksājumu valsts uzņēmumam papildu komforta maksājumu iepriekš norādītajā apmērā par noteiktiem pakalpojumiem:

a) 40 [HUF] par darījumu saistībā ar publisko stāvvietu (autostāvvietu) pakalpojuma pārdošanu,

b) 0 [HUF] par darījumu saistībā ar ceļu izmantošanas tiesību, kas minētas 1988. gada Likuma Nr. I par ceļu satiksmi 33/A pantā, pārdošanu,

c) 0 [HUF] par darījumu saistībā ar ceļu izmantošanas tiesību pārdošanu atbilstoši likumam par ceļu nodevu,

d) 0 [HUF] par darījumu saistībā ar sabiedriskā transporta biļetes pārdošanu,

e) 75 [HUF] par darījumu saistībā ar pakalpojumiem, kas minēti Likuma Nr. CC 2. panta d) punktā."

16 Šā paša dekrēta 31. pants attiecas uz tālākpārdošanas maksu. Tā 1. punkts ir formulēts šādi:

"Maksājums par tālākpārdošanu tiek aprēķināts, balstoties uz maksājuma summu bez [pievienotās vērtības nodokļa], kas klientam jāmaksā atbilstoši 8. panta 1. punktam, un noteikts šādā apjomā:

a) 10 % saistībā publisko stāvvietu (autostāvvietu) pakalpojuma pārdošanu,

b) 5 % saistībā ar ceļu izmantošanas tiesību, kas minētas 1988. gada Likuma Nr. I par ceļu satiksmi 33/A pantā, pārdošanu,

c) 5 % saistībā ar sabiedriskā transporta biļetes pārdošanu,

d) 5 % saistībā ar ceļu izmantošanas tiesību pārdošanu atbilstoši likumam par ceļu nodevu."

II. Pirmstiesas procedūra un tiesvedība Tiesā

17 2012. gada 14. decembrī, konstatējot, ka Likuma Nr. CC un Valdības dekrēta Nr. 356/2012 piemērošana ir radījusi situāciju, kad viens valsts kontrolēts uzņēmums ekspluatē mobilo maksājumu valsts sistēmu, kuras izmantošana ir obligāta, Komisija uzsāka procedūru "EU Pilot" Nr. 4372/12/MARK, kuras ietvaros tā Ungārijai nosūtīja informācijas pieprasījumu. Ungārijas iestādes uz šo pieprasījumu atbildēja 2013. gada 22. februārī.

18 Atzīstot šo atbildi par neapmierinošu un uzskatot, ka, pieņemot Likuma Nr. CC 3. panta 2.–5. punktu, Ungārija nav izpildījusi savu pienākumu atbilstoši Direktīvas 2006/123 15. un 16. pantam un LESD 49. un 56. pantam, Komisija 2013. gada 21. novembrī nosūtīja šai dalībvalstij brīdinājuma vēstuli.

19 Ar 2014. gada 22. janvāra vēstuli Ungārija atbildēja uz šo brīdinājuma vēstuli. Tā, pirmkārt, apgalvo, ka dalībvalstīm VTNP noteikšanā ir plaša rīcības brīvība, kuru Komisija drīkst apšaubīt tikai acīmredzamas kļūdas gadījumā. Aplūkotā mobilo maksājumu valsts sistēma esot VTNP, jo tai piemītot noteiktas iezīmes salīdzinājumā ar parastām ekonomiskām darbībām, tā esot visiem pieejama un tirgus spēki vieni paši nevarētu sniegt šo pakalpojumu apmierinoši. Otrkārt, pateicoties standartizācijai, kas nodrošina vienādošanu, individualizēšanu un savstarpēju izmantojamību, Ungārija izpildot prasības mobilo maksājumu jomā, kas it īpaši ir definētas Komisijas Zaļajā grāmatā "Ceļā uz karšu, interneta un mobilo maksājumu integrētu Eiropas tirgu" (COM(2011) 941, galīgā redakcija). Treškārt, šī dalībvalsts attiecīgās platformas sniegtos pakalpojumus no konkurences ir izslēgusi nevis ekonomisku interešu dēļ, bet gan vispārējās interesēs. Mobilais maksājums stāvvietā esot vienīgais maksājumu veids, kas ļaujot veikt patiesajam stāvēšanas ilgumam atbilstošas maksas aprēķinu. Ceturtkārt, privātie pakalpojumu sniedzēji, kas agrāk piedāvāja šo pakalpojumu, neesot cietuši nekādus zaudējumus, kuri minētajai dalībvalstij būtu jākompensē, jo tie varot turpināt tādā pašā veidā kā tālākpārdevēji izmantot izveidot infrastruktūru un platformu. Piektkārt, vienīgi ar centralizētas, nacionālas un uz ekskluzīvām tiesībām balstītas platformas pamata esot iespējams piedāvāt vienotu un klientiem garantētu pakalpojumu. Sestkārt, Ungārija apgalvo, ka attiecīgā mobilo maksājumu valsts sistēma darbojas kā pakalpojumus sniedzošs monopols. Atbilstoši Direktīvas 2006/123 1. panta 3. punktam šāds monopols ir izslēgts no šīs direktīvas piemērošanas jomas.

20 2014. gada 11. jūlijā Komisija nosūtīja argumentētu atzinumu, kurā tā atkārtoja nostāju, ko tā bija paudusi brīdinājuma vēstulē. Ungārija uz šo argumentēto atzinumu atbildēja ar 2014. gada 19. septembra vēstuli, būtībā atkārtojot apsvērumus, ko tā bija formulējusi savā 2014. gada 22. janvāra vēstulē.

21 Tā kā Komisija nebija apmierināta ar Ungārijas iestāžu sniegto atbildi, tā nolēma iesniegt šo prasību.

III. Par prasību

A. Ievada apsvērumi

22 Iesākumā jānorāda, ka kopš 2014. gada 1. jūlija *Nemzeti Mobilfizetési Zrt.*, kas pilnībā pieder *Magyar Fejlesztési Bank* un ar tās starpniecību – Ungārijas valstij, nodrošina mobilo maksājumu valsts sistēmu, kuras izmantošana ir obligāta dažādās izmantošanas jomās, proti, attiecībā uz publiskām stāvvietām, piekļuves nodrošināšanu ceļu tīklam satiksmes vajadzībām, valsts uzņēmuma sniegtiem pasažieru pārvadājumiem un citiem valsts uzņēmumu sniegtiem pakalpojumiem.

23 Komisija skaidro, ka ar Likumu Nr. CC esot izveidots mobilo maksājumu pakalpojumu valsts monopols, jo *Nemzeti Mobilfizetési Zrt*. ir piešķirtas ekskluzīvas tiesības slēgt līgumus ar stāvvietu apsaimniekotājiem, kā arī pārdot ceļu tīkla lietošanas atļaujas. No tā izrietot šķērslis ienākšanai mobilo maksājumu vairumtirdzniecības tirgū, kurš iepriekš esot bijis atvērts konkurencei.

24 Savā prasībā Komisija galvenokārt apgalvo, ka Likuma Nr. CC un Valdības dekrēta Nr. 356/2012, ar ko ir izveidota mobilo maksājumu valsts sistēma, ierobežojošā rakstura dēļ ir pārkāpts Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunkts un 16. panta 1. punkts. Pakārtoti tā norāda, ka ar šo tiesisko regulējumu tiekot pārkāpts LESD 49. un 56. pants.

B. Par piemērojamajām tiesību normām

1. Lietas dalībnieku argumenti

25 Runājot par Direktīvas 2006/123 piemērojamību, Komisija noraida nostāju, kuru Ungārija ir paudusi pirmstiesas procedūrā un saskaņā ar kuru aplūkotā mobilo maksājumu valsts sistēma esot kļuvusi par VTNP, kurš neietilpstot šīs direktīvas piemērošanas jomā atbilstoši tās 1. panta 2. un 3. punktam.

26 Pirmkārt, Direktīvas 2006/123 1. panta 2. un 3. punkts, kas aplūkots kopsakarā ar tās 8. apsvērumu, no šīs direktīvas izslēdzot tikai jau pastāvošus VTNP un monopolus. Taču ar Likumu Nr. CC *Nemzeti Mobilfizetési Zrt*. esot piešķirtas ekskluzīvas tiesības pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

27 Otrkārt, Komisija nepiekrīt Ungārijas viedoklim, ka attiecīgais pakalpojums var tikt kvalificēts kā VTNP. Tomēr – pat gadījumā, ja šo pakalpojumu varētu šādi kvalificēt – Direktīva 2006/123 būtu piemērojama, kā to apstiprinot fakts, ka tajā attiecībā uz VTNP, kuri ietilpst tās darbības jomā, ir paredzēta virkne garantiju un izņēmumu. Līdz ar to, Komisijas ieskatā, šīs direktīvas 16. pants nav piemērojams VTNP, kuri ir sniegti citā dalībvalstī minētās direktīvas 17. panta 1. punkta izpratnē. Līdz ar to – lai gan ir pierādīts, kā tāds pakalpojums kā aplūkotais ir VTNP, – Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunkts tam turpinot būt piemērojams, tāpat kā LESD 49. un 56. pants.

28 Treškārt, Komisija apgalvo, ka Direktīvas 2006/123 piemērošanas joma atbilstoši tās 2. panta a) un i) punktam neattiecas uz "vispārējas nozīmes pakalpojumiem, kas nav saimnieciski pakalpojumi" un "darbībām, kas saistītas ar valsts varas īstenošanu". Tomēr Ungārija neesot noliegusi, ka aplūkotais pakalpojums ir uzskatāms par saimniecisku darbību un neesot arī uzskatījusi, ka šis pakalpojums ir saistīts ar valsts varas īstenošanu.

29 Ceturtkārt, Komisija – atsaucoties uz Tiesas judikatūru – apgalvo, ka, pat ja attiecīgais pakalpojums kādu iemeslu dēļ patiesi ir jāizslēdz no Direktīvas 2006/123 piemērošanas jomas, attiecīgajā regulējumā tomēr ir jāievēro LESD 49. un 56. pants.

30 Ungārija apgalvo, ka nedz Direktīva 2006/123, nedz LESD 49. un 56. pants šajā gadījumā neesot piemērojami.

31 Proti, pirmkārt, aplūkotās mobilo maksājumu valsts sistēmas ekspluatācija esot uzskatāma par VTNP. Ungārija šajā ziņā norāda, ka, pamatojoties uz LESD 106. panta 2. punktu, Protokola Nr. 26 par sabiedriskiem pakalpojumiem 1. pantu, kā arī Direktīvas 2006/123 1. panta 3. punktu, tādu darbību noteikšana, kuras tiek uzskatītas par VTNP, ir dalībvalstu kompetencē. Turklāt Ungārija, atsaucoties uz noteiktiem Komisijas paziņojumiem valsts atbalsta jomā, atgādina, ka VTNP pastāvēšanai ir nepieciešami trīs nosacījumi, proti, pakalpojumam ir jāpiemīt īpašām iezīmēm salīdzinājumā ar citu saimniecisku darbību, kas to ļauj uzskatīt par tādu, kas veido VTNP, pakalpojumam ir jābūt pieejamam visiem un tikai tirgus mehānismi vien nespēj nodrošināt apmierinošu šā pakalpojuma sniegšanu.

32 Vispirms Komisija neapstrīdot to, ka otrais nosacījums ir izpildīts.

33 Turpinājumā, runājot par pirmo nosacījumu, Ungārija norāda, ka aplūkotais mobilo maksājumu pakalpojums ir saistīts ar sabiedrisko pakalpojumu izmantošanu, jo valsts ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka lietotāji var piekļūt šiem pakalpojumiem vienoti, ērti, nekavējoties un par pieņemamu cenu, neatkarīgi no izmantošanas vietas. Tādējādi Ungārija mobilo maksājumu valsts sistēmu ir izveidojusi nevis ekonomisku apsvērumu, bet gan vispārējo interešu dēļ.

34 Ungārija arī apgalvo, ka stāvvietu maksas samaksa nevarot tikt uzskatīta par "komforta" labad sniegu pakalpojumu, kā to apgalvojot Komisija. Gluži pretēji, tas esot vienīgais risinājums, kurā ir ņemtas vērā lietotāju intereses, jo šis maksāšanas līdzeklis ļaujot aprēķināt maksas summu, kas atbilst faktiskajam stāvvietas izmantošanas ilgumam. Katrā ziņā no 2008. gada 12. februāra sprieduma *BUPA* u.c./Komisija (T-289/03, EU:T:2008:29, 188. punkts) izrietot, ka "luksusa" pakalpojumi var tikt kvalificēti kā VTNP.

35 Visbeidzot, runājot par trešo no minētajiem nosacījumiem, Ungārija apgalvo, ka agrākā sistēma neļauj nodrošināt apmierinošu tirgus darbību attiecībā uz patērētājiem un tālākpārdevējiem, nedz tirgus nosacījumu ziņā, nedz ģeogrāfiskā pārklājuma ziņā. Šī dalībvalsts tostarp norāda, ka pirms aplūkotās mobilo maksājumu valsts sistēmas ieviešanas 23 stāvvietu apsaimniekotāji nepiedāvāja mobilos maksājumus – tādējādi Komisijas apgalvojums, ka lielākais tirgus dalībnieks *EME Zrt*. 2012. gadā esot darbojies 90 % publisko stāvvietu, esot neprecīzs.

36 Mobilo maksājumu valsts sistēma esot vērsta uz to, lai novērstu iepriekšējos tirgus darbības trūkumus. Tās mērķis esot, pirmkārt, panākt visas valsts teritorijas aptveršanu un, otrkārt, to, ka tehnisko platformu pārvalda Ungārijas valsts tādā veidā, kas ir visoptimālākais izmaksu ziņā un nodrošina pēc iespējas lielāku vienādību. Vienotas un savstarpēji izmantojamas sistēmas pareiza darbība prasot, lai tiktu ieviesta vienota platforma, kuras izveide būtu iespējama tikai centralizēti, jo operatori nevar šādu platformu izveidot un tiem nav intereses to darīt.

37 Otrkārt, runājot par Direktīvas 2006/123 piemērojamību VTNP, Ungārija apgalvo, ka šajā direktīvā ir tikai paredzēts, ka dalībvalstīm nav pienākuma liberalizēt VTNP. Tajā neesot paredzēts, ka tā neuzliek pienākumu dalībvalstīm liberalizēt "esošos" VTNP. Komisijas argumenti, ko tā ir izvirzījusi šajā saistībā, laupītu dalībvalstu tiesībām izveidot VTNP to būtību.

38 Tādēļ Ungārija saglabā savu nostāju, saskaņā ar kuru atbilstoši šīs direktīvas 1. panta 2. punktam attiecīgie pakalpojumi neietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā. Vēl viens iemesls, kura dēļ minētā direktīva neesot piemērojama, izrietot no fakta, ka, pamatojoties uz tās 1. panta 3. punktu, tā neattiecoties uz pakalpojumu sniedzēju monopolu likvidēšanu.

39 Katrā ziņā – pat ja Direktīva 2006/123 būtu piemērojama, ciktāl mobilo maksājumu valsts sistēma būtu VTNP, – saskaņā ar šīs direktīvas 15. panta 4. punktu neesot jāņem vērā tās 15. panta 2. punkta d) apakšpunkts, uz kuru atsaucas Komisija, jo tā piemērošana neļautu izpildīt šai valsts sistēmai uzticēto uzdevumu.

2. Tiesas vērtējums

40 Tā kā Komisijas prasība galvenokārt ir pamatota ar to Direktīvas 2006/123 normu pārkāpumu, kuras attiecas uz brīvību veikt uzņēmējdarbību un brīvu pakalpojumu sniegšanu, vispirms ir jāatbild uz Ungārijas argumentu, ka šī direktīva šajā gadījumā neesot piemērojama atbilstoši minētās direktīvas 1. panta 2. un 3. punktam, lai pēc tam izvērtētu, vai tās 15. un 16. pants ir piemērojami aplūkotajiem mobilo maksājumu pakalpojumiem.

a) Par Direktīvas 2006/123 piemērojamību

41 Atbilstoši Direktīvas 2006/123 1. panta 2. punktam šī direktīva neattiecas ne uz VTNP liberalizāciju, kurus var sniegt vienīgi publiskas vai privātas struktūras, nedz arī uz tādu publisko struktūru privatizāciju, kuras sniedz pakalpojumus. No minētās direktīvas 1. panta 3. punkta arī izriet, ka šī direktīva neattiecas uz pakalpojumus sniedzošu monopolu likvidēšanu un dalībvalstu piešķirto atbalstu, uz ko attiecas Savienības konkurences noteikumi.

42 Šajā ziņā Direktīvas 2006/123 8. apsvērumā ir norādīts, ka šīs direktīvas noteikumi ir jāpiemēro tikai tiktāl, ciktāl attiecīgās darbības ir atvērtas konkurencei, tādējādi tie neliek dalībvalstīm vai nu liberalizēt VTNP, vai privatizēt publiskās struktūras, kas sniedz šādus pakalpojumus, vai atcelt pastāvošos monopolus attiecībā uz citām darbībām vai noteiktiem izplatīšanas pakalpojumiem.

43 No tā izriet – kā to apgalvo Komisija – ka ar Direktīvas 2006/123 1. panta 2. un 3. punktu no šīs direktīvas piemērošanas jomas ir paredzēts izslēgt tikai VTNP, kuri ir uzticēti publiskām vai privātām struktūrām vai monopoliem, kas atšķirībā no tiem, kuri ir izveidoti ar Likumu Nr. CC un Valdības dekrētu Nr. 356/2012, pastāvēja datumā, kurā minētā direktīva stājās spēkā.

44 Papildus tam, lai gan ir taisnība, ka no šīs pašas direktīvas 2. panta 2. punkta a) un i) apakšpunkta ir izslēgti vispārējās nozīmes pakalpojumi, kas nav saimnieciski pakalpojumi, kā arī darbības, kas saistītas ar valsts varas īstenošanu, nav strīda par to, ka attiecīgais pakalpojums neietilpst nevienā no šīm kategorijām.

45 Līdz ar to ir jānoraida Ungārijas argumenti, ar kuriem tiek apgalvots, ka Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012, pamatojoties uz Direktīvas 2006/123 1. panta 2. un 3. punktu, ir izslēgti minētās direktīvas piemērošanas jomas.

b) Par Direktīvas 2006/123 15. un 16. panta piemērojamību

46 Ciktāl Komisija ir lūgusi Tiesai konstatēt, ka mobilo maksājumu valsts sistēma, kuru reglamentē Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012, ir pretrunā Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunktam un 16. panta 1. punktam, ir jāpārbauda, vai – kā to apgalvo Ungārija – aplūkotais mobilo maksājumu pakalpojums var tikt kvalificēts par VTNP.

47 Kā ģenerāladvokāts to ir norādījis secinājumu 56. punktā, Direktīvā 2006/123 ir iekļauti īpaši noteikumi par šo normu piemērošanu VTNP, proti, pirmkārt, tās 15. panta 4. punkts un, otrkārt, tās 17. pants.

48 Pamatojoties uz Protokola Nr. 26 par sabiedriskiem pakalpojumiem 1. pantu, dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība, nodrošinot, pasūtot un organizējot VTNP tādā veidā, kas, cik vien iespējams, atbilst lietotāju vajadzībām.

49 Līdz ar to dalībvalstis, ievērojot Savienības tiesības, ir tiesīgas noteikt savu VTNP tvērumu un organizēšanas kārtību, ņemot it īpaši vērā savas valsts politikas mērķus. Šajā ziņā dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība, kuru Komisija var apšaubīt tikai acīmredzamas kļūdas gadījumā (spriedums, 2017. gada 20. decembris, *Comunidad Autónoma del País Vasco* u.c./Komisija, no C-66/16 P līdz C-69/16 P, EU:C:2017:999, 69. un 70. punkts).

50 It īpaši Direktīvas 2006/123 ietvaros šo rīcības brīvību ir apstiprinājis arī Savienības likumdevējs šīs direktīvas 1. panta 3. punkta otrajā daļā, kurā ir norādīts, ka minētā direktīva neskar dalībvalstu brīvību saskaņā ar Savienības tiesību aktiem noteikt, ko tās uzskata par VTNP, kā šie pakalpojumi būtu jāorganizē un jāfinansē saskaņā ar noteikumiem par valsts atbalstu un kādi īpaši pienākumi būtu jānosaka šo pakalpojumu sakarā.

51 Atbilstoši Tiesas judikatūrai pakalpojumam var būt vispārēja tautsaimnieciska nozīme, ja šai nozīmei ir īpašas pazīmes salīdzinājumā ar pazīmēm, kādas ir citām ekonomiskām darbībām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1991. gada 10. decembris, *Merci convenzionali porto di Genova*, C-179/90, EU:C:1991:464, 27. punkts; 1998. gada 18. jūnijs, *Corsica Ferries France*, C-266/96, EU:C:1998:306, 45. punkts; 2000. gada 23. maijs, *Sydhavnens Sten & Grus*, C-209/98, EU:C:2000:279, 75. punkts, kā arī 2011. gada 3. marts, *AG2R Prévoyance*, C-437/09, EU:C:2011:112, 71. un 72. punkts).

52 Turklāt Direktīvas 2006/123 70. apsvērumā ir norādīts – lai pakalpojums varētu tikt uzskatīts par VTNP, tas ir jāsniedz, izpildot īpašu uzdevumu sabiedrības interesēs, kuru pakalpojumu sniedzējam uzticējusi attiecīgā dalībvalsts.

53 Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka Ungārija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, kvalificējot aplūkoto mobilo maksājumu pakalpojumu par VTNP. Tomēr ir jākonstatē, ka elementi, uz kuriem šī iestāde pamatojas, nav pietiekami, lai atņemtu šai kvalifikācijai tās ticamību.

54 Ir jānorāda, ka Komisija būtībā apgalvo, ka pirms valsts monopola izveidošanas attiecībā uz mobilo maksājumu pakalpojumiem šos pakalpojumus jau piedāvāja tirgū darbojošies operatori. Tā uzskata, ka tirgus darbojās apmierinoši, vienlaikus atzīstot, ka pastāvēja noteiktas problēmas, tostarp saistībā ar standartizētas vienotas savstarpējas izmantojamības platformas neesamību.

55 Tikai apstāklis vien, ka pakalpojumu, kuru dalībvalsts ir kvalificējusi par VTNP, jau sniedz tirgū darbojošies operatori, nav pietiekams, lai pierādītu, ka saistībā ar šo kvalifikāciju ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā.

56 Proti, kā Komisija to pati norāda, atsaucoties uz Komisijas paziņojumu par Eiropas Savienības atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV 2012, C 8, 4. lpp.), 48. punktu, fakts, ka kāds pakalpojums tirgū jau tiek sniegts, taču neapmierinošos un ar vispārējo nozīmi nesaderīgos nosacījumos, kā to ir noteikusi attiecīgā dalībvalsts, var attaisnot šā pakalpojuma kvalificēšanu par VTNP.

57 Tā tas tostarp ir gadījumā, kad dalībvalsts tai piešķirtās rīcības brīvības ietvaros uzskata, ka tirgus neļauj sasniegt tās izvirzītos turpinātības un piekļuves pakalpojumiem mērķus.

58 Proti, šajā gadījumā Ungārija apgalvo, ka aplūkotā mobilo maksājumu valsts sistēma, kuru tā ir kvalificējusi kā VTNP, ir vērsta uz to, lai kompensētu tirgus nespēju nodrošināt šā pakalpojuma pieejamību visā valsts teritorijā vienotos nosacījumos attiecībā uz visiem minētā pakalpojuma lietotājiem. Aptverot visu valsts teritoriju, mobilo maksājumu pakalpojums ir vērsts uz to, lai tas būtu pieejams visiem Ungārijas iedzīvotājiem neatkarīgi no apkalpotā reģiona rentabilitātes. Turklāt šīs sistēmas mērķis ir nodrošināt mobilos maksājumus par pakalpojumiem, kuriem ir vispārēja ekonomiska nozīme, piemēram, publiskām stāvvietām un personu sabiedriskiem pārvadājumiem, un tādējādi tie palīdz apmierināt vispārējas ekonomiskas intereses.

59 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Komisija tikai apgalvo, ka – pretēji Ungārijas paustajam – šis tirgus darbojās apmierinoši un tas visticamāk turpinātu attīstīties, taču vienlaikus nesniedz nekādus pierādījumus, kas šos apgalvojumus varētu pamatot.

60 Šajos apstākļos Komisija nav sniegusi nevienu pierādījumu, kas liecina, ka minētā dalībvalsts ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, minēto mobilo maksājumu pakalpojumu kvalificējot par VTNP.

61 Tādējādi, lai šajā gadījumā piemērotu Direktīvas 2006/123 normas, ir jāuzskata, ka, runājot, pirmām kārtam, par brīvību veikt uzņēmējdarbību, Ungārijas tiesiskā regulējuma atbilstība Direktīvai 2006/123 ir jānovērtē, ņemot vērā šīs direktīvas 15. panta 4. punktu.

62 Šajā ziņā tomēr ir jāprecizē, ka – pretēji Ungārijas apgalvotajam – šis nosacījums automātiski neizslēdz VTNP no Direktīvas 2006/123 15. panta piemērošanas jomas. Proti, šā 15. panta 4. punktā ir paredzēts, ka minētā panta 1., 2. un 3. punkts attiecas uz tiesību aktiem VTNP jomā vienīgi tiktāl, ciktāl šo punktu piemērošana juridiski vai faktiski nekavē veikt tiem uzticēto uzdevumu.

63 Otrkārt, runājot par pakalpojumu brīvu sniegšanu, ir jānorāda, ka atbilstoši Direktīvas 2006/123 17. panta 1. punktam šīs direktīvas 16. pants nav piemērojams vispārējās tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem, kuri tiek sniegti citā dalībvalstī. Līdz ar to – kā Komisija to lūdz pakārtoti – ir jāizvērtē attiecīgais Ungārijas tiesiskais regulējums, ņemot vērā LESD 56. pantu.

3. Par izvirzītajiem iebildumiem

a) Lietas dalībnieku argumenti

64 Komisija uzskata, ka ar aplūkotās mobilo maksājumu sistēmas ieviešanu un atstāšanu spēkā atbilstoši Likumam Nr. CC un Valdības dekrētam Nr. 356/2012 ir pārkāpts Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunkts un LESD 56. pants.

65 Pirmkārt, runājot par Likuma Nr. CC un Valdības dekrēta Nr. 356/2012 ierobežojošo iedarbību, Komisija uzskata, ka šīs mobilo maksājumu valsts sistēmas ekspluatācija ir kļuvusi par valsts monopolu, kas izslēdz iespēju citiem mobilo maksājumu pakalpojumu sniedzējiem veikt savu darbību attiecīgajā tirgū. Šīs sistēmas ieviešana tādējādi rada šķēršļus, lai piekļūtu mobilo maksājumu vairumtirdzniecības tirgum, neatkarīgi no pakalpojuma sniegšanas nosacījumiem.

66 Otrkārt, Komisija atzīst, ka noteikti elementi, ko Ungārija ir izvirzījusi pirmstiesas procedūrā, lai attaisnotu minētas mobilo maksājumu valsts sistēmas ieviešanu, tostarp patērētāju un pakalpojumu izmantotāju aizsardzība, kā arī godīga tirdzniecība un cīņu pret krāpšanu, var tikt uzskatīti par primāriem vispārējo interešu apsvērumiem. Tomēr Komisija uzskata, ka šie apsvērumi nevar attaisnot ierobežojumus, kuri ievesti ar Likumu Nr. CC, jo tie neizpildot prasības nepieciešamības un samērīguma jomā.

67 Treškārt, ciktāl ir runa par nepieciešamību un samērīgumu, Komisija apgalvo, ka Ungārijas valsts iejaukšanās nebija nepieciešama. Proti, apstāklis, ka iepriekšējā tirgus darbība bija neapmierinoša gan attiecībā uz publiskām stāvvietām, gan piekļuves nodrošināšanu ceļu tīklam satiksmes vajadzībām, nav nekādi pierādīts. Lai gan Komisija nenoliedz, ka standartizācija varētu sniegt zināmu ieguldījumu mobilo maksājumu pakalpojumu izvēršanā, tomēr tā uzskata, ka valsts monopola izveide neesot bijusi nedz vienīgā, nedz labākā metode šī mērķa sasniegšanai.

68 Papildus tam Komisija uzskata, ka Ungārijas valsts iejaukšanās ir nesamērīga. Proti, pārējie mazāk ierobežojošie pasākumi esot bijuši tādi, kas var atrisināt problēmas, uz kurām ir norādījušas Ungārijas iestādes, ciktāl runa ir par tirgus darbību. Tādējādi, it īpaši standartizāciju un savstarpējo savietojamību esot bijis iespējams nodrošināt ar likumdošanu, vienlaikus saglabājot esošo tirgus struktūru. Tāpat jaunā valstij piederošā organizācija varēja tikt izveidota, nepiešķirot tai ekskluzīvas tiesības. Esot bijis arī iespējams ieviest koncesiju sistēmu attiecībā uz aplūkoto mobilo maksājumu valsts sistēmas platformu vai arī izveidot monopolu tikai uz ierobežotu laiku.

69 Ungārija apgalvo, ka atbilstoši LESD 106. panta 2. punktam LESD 49. un 56. pants nav piemērojami. Turklāt attiecīgā mobilo maksājumu sistēma esot valsts monopols, kuru būtu jāizvērtē, balstoties uz LESD 37. pantu, nevis uz citiem LESD noteikumiem. Gadījumā, ja Tiesa tomēr uzskatītu, ka ir piemērojams LESD 49. un 56. pants, Ungārija apgalvo, ka šie noteikumi nav pārkāpti.

70 Proti, pirmkārt, ar mobilo maksājumu valsts sistēmu saistītie noteikumi neesot diskriminējoši, jo Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012 paredzot vienotus noteikumus attiecībā uz visiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri atrodas salīdzināmās situācijās. Ungārija šajā ziņā precizē, ka uz diskriminācijas pastāvēšanu ir iespējams atsaukties tikai tad, ja uz uzņēmumiem attiecas atšķirīgs tiesiskais regulējums atkarībā no to izcelsmes vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas vai atkarībā no tā, vai tie ir valsts vai ārvalstu izcelsmes.

71 Otrkārt, pamati, kurus Ungārija ir izvirzījusi kā aplūkotās mobilo maksājumu valsts sistēmas mērķi un attaisnojumu, tostarp patērētāju aizsardzību, godīgu tirdzniecību un cīņu pret krāpšanu, Tiesas judikatūrā esot atzīti par primāriem vispārējo interešu apsvērumiem.

72 Treškārt, minētās mobilo maksājumu valsts sistēmas ieviešana un atstāšana spēkā esot bijusi nepieciešama un atbilstot samērīguma principam.

73 Vispirms Ungārija apgalvo, ka pirms 2014. gada 1. jūlija attiecīgais tirgus nedarbojās apmierinoši. Visa valsts teritorija neesot bijusi aptverta un tajā neesot pastāvējusi nedz savstarpējā savietojamība, nedz ekspluatācija platformas formā. Līdz ar to tirgus esot sastāvējis no sadrumstalotām un slēgtām sistēmām.

74 Turpinājumā, Ungārijas ieskatā, šīs mobilo maksājumu valsts sistēmas ieviešana veicina konkurenci un ļauj nodrošināt pakalpojumu apmierinošu sniegšanu.

75 Visbeidzot – Ungārija noraida Komisijas argumentu, ka sadrumstalotās sistēmas, kas pastāvēja iepriekš, varēja tikt integrētas, pateicoties ar tiesisko regulējumu ieviestajām saistībām, sadarbībai vai konkurencei tirgū, un norāda, ka to nepierāda neviens starptautiska mēroga piemērs. Katrā ziņā šī dalībvalsts uzsver, ka, tā kā attiecīgais pakalpojums ir pašvaldību kompetencē, būtu bijis jāizmanto publiskā iepirkuma procedūras. Tā sekas būtu tādas, ka, pirmkārt, stāvvietu mobilās apmaksas sistēmas tiktu ieviestas tikai tajās vietās, kur pakalpojuma sniedzējs varētu cerēt uz ievērojamiem ieņēmumiem, un tādējādi nebūtu iespējams nodrošināt visas valsts teritorijas aptvērumu, un, otrkārt, dažādās pašvaldībās līguma slēgšanas tiesības iegūtu dažādi pakalpojumu sniedzēji, tādējādi nepastāvētu pilnīgi nekāda savstarpējā savietojamība.

b) Tiesas vērtējums

1) Par iebildumu, kas attiecas uz Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunkta pārkāpumu

76 Ir jāatgādina, ka dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 2006/123 15. panta 1. punkta pirmo teikumu ir pienākums pārbaudīt, vai to tiesību sistēmā ir paredzēta viena vai vairākas no šīs direktīvas 15. panta 2. punktā minētajām prasībām, un apstiprinošas atbildes gadījumā jārūpējas, lai tās atbilstu šīs direktīvas 15. panta 3. punktā paredzētajiem nediskriminēšanas, nepieciešamības un samērīguma nosacījumiem. Saskaņā ar šīs direktīvas 15. panta 1. punkta otro teikumu dalībvalstīm ir jāpielāgo savi normatīvie vai administratīvie akti tā, lai tie atbilstu šiem nosacījumiem (spriedums, 2018. gada 30. janvāris, X un *Visser*, C-360/15 un C-31/16, EU:C:2018:44, 129. punkts).

77 Pirmām kārtām, runājot par Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punktā atrodamo "prasības" jēdzienu, tas saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 7. punktu ir jāsaprot kā "jebkurš pienākums, aizliegums, nosacījums vai ierobežojums, kas paredzēts dalībvalstu normatīvajos vai administratīvajos aktos" (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 30. janvāris, X un *Visser*, C-360/15 un C-31/16, EU:C:2018:44, 119. punkts).

78 To prasību skaitā, kuras šādi būtu jānovērtē, tostarp – kā tas izriet no Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunkta – ir tās prasības, kas konkrētiem pakalpojuma sniedzējiem rezervē piekļuvi attiecīgajai pakalpojumu darbībai sakarā ar darbības īpašo veidu un kas nav saistītas ar jautājumiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2005/36, vai kas nav paredzētas citos Savienības tiesību aktos.

79 Šajā gadījumā ir jākonstatē – kā to apgalvo Komisija –, ka mobilo maksājumu valsts sistēma, kuru reglamentē Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012, ir uzskatāma par prasību Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunkta izpratnē. Proti, nav strīda par to, ka šajā sistēmā pieeja mobilo maksājumu pakalpojumu sniegšanai ir rezervēta *Nemzeti Mobilfizetési Zrt.*, ieviešot monopolu par labu šim publiskajam uzņēmumam, taču šis monopols nav prasība, kas ir saistīta ar jautājumiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2005/36 vai citā Savienības tiesību aktā paredzēta prasība.

80 Otrām kārtām, runājot par Direktīvas 2006/123 15. panta 3. punktā paredzētajiem kumulatīvajiem nosacījumiem, tie attiecas uz, pirmkārt, attiecīgo prasību nediskriminējošo raksturu, kuras nedrīkst būt ne tieši, ne netieši diskriminējošas saistībā ar valstspiederību, vai sabiedrību gadījumā – saistībā ar juridiskās adreses atrašanās vietu; otrkārt, to nepieciešamību, tas ir, prasībām ir jābūt attaisnotām ar primāru vispārējo interešu apsvērumu, un, treškārt, to samērīgumu, jo minētajām prasībām ir jābūt piemērotām, lai sasniegtu noteikto mērķi, un tās nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai, turklāt nedrīkst pastāvēt iespēja šo mērķi sasniegt ar citiem mazāk ierobežojošiem pasākumiem.

81 Šajā ziņā ir jānorāda, ka konkrētajā gadījumā prasība, kas ieviesta ar Likumu Nr. CC un Valdības dekrētu Nr. 356/2012, neatbilst nosacījumam, ka nepastāv mazāk ierobežojoši līdzekļi, lai sasniegtu izvirzīto mērķi.

82 Proti, ir jānorāda, ka Ungārija ir atzinusi, ka pastāv pasākumi, kuri uzņēmējdarbības brīvību ierobežo mazāk nekā Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012 un kuri ļauj sasniegt Ungārijas valdības izvirzītos mērķus, piemēram, koncesiju sistēma, kas balstīta uz konkurencei atvērtu procedūru, tā vietā, lai piešķirtu monopolu *Nemzeti Mobilfizetési Zrt.*

83 Tā kā Direktīvas 2006/123 15. panta 3. punktā paredzētie nosacījumi ir kumulatīvi, ar šādu konstatējumu pietiek, lai secinātu, ka šī tiesību norma nav ievērota (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 23. februāris, Komisija/Ungārija, C-179/14, EU:C:2016:108, 69. un 90. punkts).

84 Trešām kārtām, ir jānorāda, ka, pamatojoties uz Direktīvas 2006/123 15. panta 4. punktu, šā panta 1., 2. un 3. punkts attiecas uz tiesību aktiem vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu jomā vienīgi tiktāl, ciktāl šo punktu piemērošana juridiski vai faktiski nekavē veikt konkrēto tiem uzticēto uzdevumu.

85 Šajā kontekstā minētais 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šai normai nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru ir uzlikts pienākums tā 2. punkta d) apakšpunkta izpratnē, ciktāl minētā prasība ir nepieciešama, lai ekonomiski dzīvotspējīgos apstākļos īstenotu konkrēto attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma uzdevumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 3. marts, *AG2R Prévoyance*, C-437/09, EU:C:2011:112, 76. punkts, un 2017. gada 8. marts, *Viasat Broadcasting UK*/Komisija, C-660/15 P, EU:C:2017:178, 29. punkts).

86 Šajā ziņā, kaut arī Ungārijas valdība atsaucas uz faktu, ka mobilo maksājumu valsts pakalpojums, uz kuru attiecas Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012, ir uzskatāms par VTNP, šī valdība nav norādījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka konkrēta uzdevuma izpilde, kas šā pakalpojuma ietvaros ir uzticēts, radīja nepieciešamību izveidot monopolu un piešķirt ekskluzīvas tiesības *Nemzeti Mobilfizetési Zrt.*, kaut gan tā ir atzinusi, ka pastāvēja mazāk ierobežojoši pasākumi nekā šā monopola izveide, kuri ļautu izpildīt šo uzdevumu, tādējādi padarot neiespējamu pat ierobežotu Tiesas veiktu kontroli.

87 Ņemot vērā iepriekš minēto, iebildums, kas saistīts ar Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunkta pārkāpumu, ir jāuzskata par nepamatotu. Otrkārt, ir jāizvērtē iebildums saistībā ar LESD 49. panta pārkāpumu.

2) Par iebildumu saistībā ar LESD 56. panta pārkāpumu

88 Pirmām kārtām, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai tāds valsts tiesiskais regulējums kā Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012, kuros uz saimnieciskas darbības veikšanu tiek attiecināta ekskluzivitāte par labu vienam privātam vai publiskam operatoram, veido brīvas pakalpojumu sniegšanas ierobežojumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 23. februāris, Komisija/Ungārija, C-179/14, EU:C:2016:108, 164. punkts un tajā minētā judikatūra).

89 Šāds ierobežojums var būt attaisnojams ar nosacījumu, ka tas atbilst primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, ka tas ir piemērots izvirzītā vispārējo interešu mērķa sasniegšanai un nepārsniedz tā sasniegšanai nepieciešamo (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 23. februāris, Komisija/Ungārija, C-179/14, EU:C:2016:108, 166. punkts un tajā minētā judikatūra).

90 Šajā ziņā – nepastāvot vajadzībai izteikties par Ungārijas valdības izvirzītajiem iebildumiem, lai attaisnotu pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu, kas izriet no monopola piešķiršanas *Nemzeti Mobilfizetési Zrt.*, – ir jākonstatē, ka šā sprieduma 82. punktā izklāstīto iemeslu dēļ attiecīgais pasākums jebkurā gadījumā šķiet nesamērīgs, jo nav strīda par to, ka pastāvēja pakalpojumu sniegšanas brīvību mazāk ierobežojoši pasākumi nekā tie, kuri izriet no Likuma Nr. CC un Valdības dekrēta Nr. 356/2012, kas ļautu sasniegt izvirzītos mērķus.

91 Runājot par Ungārijas argumentu, ka, pamatojoties uz LESD 106. panta 2. punktu, uz attiecīgās mobilo maksājumu sistēmas ieviešanu neattiecoties LESD 56. pants, jo šī sistēma esot uzskatāma par VTNP, ir jāatgādina, ka, pamatojoties uz LESD 106. panta 2. punktu, uz uzņēmumiem, kam ir uzticēta VTNP pārvaldība, attiecas Līgumos ietvertie noteikumi un it īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērošana *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus.

92 Šajā ziņā atbilstoši Tiesas judikatūrai, dalībvalstij, kura atsaucas uz LESD 106. panta 2. punktu, ir jāpierāda, ka ir izpildīti visi šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumi (spriedums, 2010. gada 29. aprīlis, Komisija/Vācija, C-160/08, EU:C:2010:230, 126. punkts un tajā minētā judikatūra).

93 Taču – kā tas ir ticis minēts šā sprieduma 86. punktā –, Ungārijas valdība nav norādījusi iemeslu, kuru dēļ tā uzskata, ka konkrētā uzdevuma veikšanai, kurš ir uzticēts attiecīgā pakalpojuma ietvaros, ir nepieciešama monopola izveide, piešķirot ekskluzīvas tiesības *Nemzeti Mobilfizetési Zrt.*, lai gan tā ir atzinusi, ka pastāvēja mazāk ierobežojoši pasākumi nekā šā monopola izveide, kuri ļautu izpildīt šo uzdevumu.

94 No minētā izriet, ka ar LESD 106. panta 2. punktu pamatotie Ungārijas argumenti ir jānoraida.

95 Otrām kārtām, ciktāl ir runa par Ungārijas argumentu, ar kuru tiek apgalvots, ka šajā lietā ir piemērojams LESD 37. pants, pietiek vien atgādināt, ka šis pants attiecas uz preču tirdzniecību un tāpēc nevar attiekties uz tādu pakalpojumu sniegšanu, kuriem nav saistības ar preču apmaiņu starp dalībvalstīm (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1974. gada 30. aprīlis, *Sacchi*, 155/73, EU:C:1974:40, 10. punkts, un 1988. gada 4. maijs, *Bodson*, 30/87, EU:C:1988:225, 10. punkts).

96 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka ir jāapmierina iebildums par LESD 56. panta pārkāpumu.

97 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, ir jākonstatē, ka, ieviešot un atstājot spēkā mobilo maksājumu valsts sistēmu, ko reglamentē Likums Nr. CC un Valdības dekrēts Nr. 356/2012, Ungārija nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti ar Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunktu un LESD 56. pantu.

98 Pārējā daļā prasība ir jānoraida.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

99 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 3. punktam, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Tā kā Komisijai un Ungārijai spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs attiecībā uz vairākiem pamatiem, jānolemj, ka tās savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) **Ieviešot un atstājot spēkā mobilo maksājumu valsts sistēmu, ko reglamentē *nemzeti mobil fizetési rendszerről szóló 2011. évi CC. törvény* (2011. gada Likums Nr. CC par mobilo maksājumu valsts sistēmu) un *356/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet a nemzeti mobil fizetési rendszerről szóló törvény végrehajtásáról* (Valdības dekrēts Nr. 356/2012, ar ko īsteno 2011. gada Likumu par mobilo maksājumu valsts sistēmu), Ungārija nav izpildījusi pienākumus, kuri tai ir uzlikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū 15. panta 2. punkta d) apakšpunktu un ar LESD 56. pantu.**

2) **Prasību pārējā daļā noraidīt.**

3) **Eiropas Komisija un Ungārija katra pati sedz savus tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]